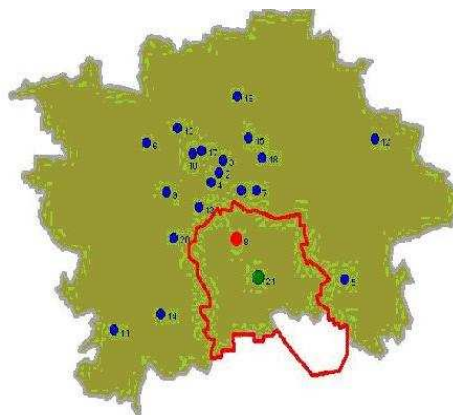

Českobratrská církev evangelická

Sborový dům Milíče z Kroměříže · Praha - Jižní Město

Sborový dům Milíče z Kroměříže Praha – Jižní Město / Chodov - návrh projektu

Cíl projektu

Cílem výstavby Sborového domu Milíče z Kroměříže je vytvořit prostor pro setkávání

- lidí hledajících duchovní zakotvení života
- lidí v sociální nouzi
- lidí osamělých, zejména ve stáří nebo nemoci
- lidí hledajících smysluplné využití volného času, zejména v programech pro děti a mládež
- lidí, kterým záleží na místě, kde žijí, a chtějí se podílet na nabídce služeb nebo kulturních akcí pro druhé
- členů evangelické církve na Jižním Městě a Spořilově

Na realizaci programů bude navrhovatel spolupracovat s Občanským sdružením Společnou cestou, Skautským střediskem č. 38 a Kulturním zařízením Chodovská tvrz.

Pohled na sídliště se zakresleným sborovým domem

Investor

Farní sbor
Českobratrské církve evangelické
Žilinská 4/1835
CZ - 141 00 Praha 4

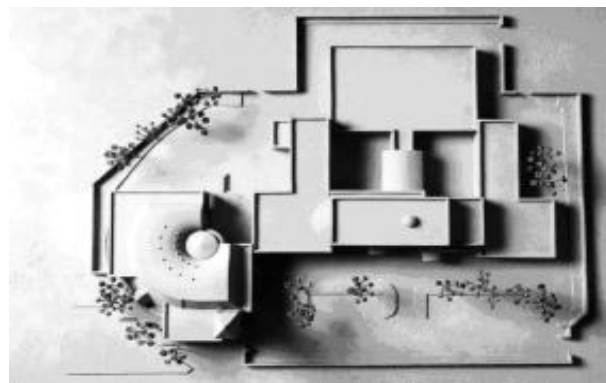
Kontaktní osoby

Tomáš Bísek, farář
tel. + 420-271910339
e-mail: bisek@iol.cz

Pavel Hejda, kurátor
tel. + 420-272920086
e-mail: pavel.hejda@centrum.cz

Bankovní spojení

č.ú.: 476047613/0300
ČSOB, pobočka Praha-Pankrác

Projektovaný sborový dům se stávajícím azylovým domem pro matky s dětmi

1. Výchozí předpoklady

1.1 Historie sboru

Před více než padesáti lety vznikl na Spořilově sbor Českobratrské církve evangelické. Členové sboru tehdy postavili za velmi nepříznivých politických a ekonomických podmínek budovu, která slouží sborovým účelům dodnes. Od té doby se ovšem území sboru rozšířilo výstavbou sídliště Spořilov a především vybudováním Jižního Města. Polovina členů sboru žije právě v této části města. Sborový objekt už nestačí svou kapacitou aktivitám sboru, jednak pro svou velikost (současné prostory poskytují osmdesát míst v kostele a osmnáct v přilehlé presbyterní místnosti), dále proto, že je situován mimo jeho dnešní těžišť a konečně, jeho technický stav by vyžadoval kompletní rekonstrukci.

Staršovstvo sboru se už koncem osmdesátých let vážně zabývalo myšlenkou vybudovat za podpory partnerů v Nizozemí, zvláště sboru v Rijswijku, sborové středisko v oblasti Jižního Města, které by zároveň nabídlo svému okolí prostory k různým aktivitám v sociální a kulturní oblasti. Po roce 1989 se po řadě jednání podařilo ve spolupráci se zastupitelstvem Městské části Praha Jižní Město najít vhodné stavební místo. Nevyjasněné majetkoprávní vztahy bezprostředně po revoluci a další důvody však další postup velmi zkomplikovaly. Přislíbené finanční prostředky z Nizozemí byly mezitím převedeny na jiné naléhavé projekty.

Jasně řešení problému se naskytl před dvěma lety naléhavou výzvou Azylového centra na Chodově, které uspokojuje potřeby jak našich, tak cizích bezdomovců a lidí v nouzi, a které stojí uprostřed celé oblasti, postavit sborový dům na jejich pozemku. Přechodem na toto místo centrálně položené by byl sbor odveden od své zabydlené

existence směrem, který vytýčil kazatel Milíč z Kroměříže, když před šesti sty léty podepřel svá kázání energickým nasazením za chudé a potřebné.

1.2 Jižní Město – Chodov

Dnes na Jižním Městě žije asi 100.000 lidí. Naprostá většina obyvatel žije ve vysokopodlažních panelových domech v malých bytech. Výstavbou tohoto sídliště řešil stát v 70. a 80. letech naléhavou situaci mnoha rodin, které neměly kde bydlet. Vzniklo tak rozsáhlé město, které se však pro mnohé z nich nestalo pravým domovem, pouze ubytovnou v týdnu od pondělí do pátku. Řada rodin vyjíždí ve volných dnech mimo Prahu na chaty a chalupy.

Složení obyvatel Jižního Města je pestré. Žijí zde vedle sebe lidé s různým stupněm vzdělání a jsou zde zastoupeny všechny věkové skupiny. Mnoho lidí zde však žije v určité anonymitě, která je dána jak jejich stylem života (např. mladší generace se vrací do svých bytů teprve pozdě večer ze zaměstnání), tak vlastním architektonickým řešením bydlení v těchto aglomeracích, které vede k tomu, že se obyvatelé uzavírají do svých bytů většinou bez zájmu o dění kolem.

Tzv. občanská vybavenost, tj. obchody, školy a zdravotní zařízení byla postupně dobudována, ale tato část Prahy stále ještě nenabízí vhodné prostředí pro různé kulturní akce.

Život na tomto sídlišti s sebou nese řadu negativních sociálně patologických jevů. Děti a mladiství nemají dostatek příležitosti ke kvalitnímu programu ve volném čase a často se tak ocitají v různých partách, které v mnoha případech vedou až ke kriminální činnosti. Staří lidé, zvláště ti, kteří sem byli přestěhováni ze svého původního bydliště

Staveniště sborového domu 11. ledna 2003

Staveniště sborového domu 22. února 2003

až v pozdějším věku se často cítí ztraceni v prostředí panelových bloků a chybí jim tradiční způsob komunikace se sousedy apod.. Často jsou staří lidé jedinými obyvateli, kteří zůstávají v mnohapatřném domě v době, kdy jsou ostatní v zaměstnání. Ztrácejí pocit bezpečí a tím se ještě více uzavírají do svých bytů.

Toto prostředí se stává vhodným působištěm různých agitátorů a také se zde začínají uplatňovat různé sekty. V původní zástavbě Chodova stojí kostel Římskokatolické církve, který byl do nedávné doby jediným církevním objektem na území J.M. V současné době provozuje ŘK církev ještě ekumenické centrum v původní budově mateřské školy, protože shromažďovací prostory v kostele byly již pro farnost nedostačující. Jednou za měsíc se v tomto centru konají ekumenické bohoslužby, jichž se zúčastňují jak farář tak někteří členové evangelického sboru.

1.3 Spolupráce s azylovým domem

V polovině roku 1998 sbor ČCE v Praze na Spořilově navázal živou spoluprací s azylovým domem v Donovalské ulici. Toto azylové centrum bylo založeno občanským sdružením "Společnou

Pokládání základního kamene

cestou". Nabízí dočasné ubytování těm, kteří se ocitli bez střechy nad hlavou v důsledku rozpadu rodiny nebo ztráty zaměstnání a tím i možnosti platit nájem, část obyvatel tvoří také cizinci hledající v České republice azyl. Více než polovinu obyvatel domu tvoří děti. Kromě psycho-sociální péče o obyvatele domu nabízí sdružení v rámci občanské poradny služby lidem z blízkého i vzdálenějšího okolí. Pro děti, které nemají přístup k počítači, provozuje internetový klub.

Spořilovský sbor byl pozván, aby pomohl s péčí o obyvatele azylového domu. Otevřenost a důvěra vůči ČCE je výzvou a závazkem, jenž nemůže být ignorován. Návrh na stavbu sborového centra na

pozemku azylového domu vyšel od vedení azylového domu samého a byl přijat sborem i místním úřadem, jemuž pozemek patří.

Od začátku se rozvíjela intenzivně zejména práce s dětmi. V tomto roce se scházejí dvě skupinky k biblickým hodinám. Účastní se jich jak děti z azylového domu tak z okolního sídliště.

Schůzky vede farář sboru, jedna presbyterka a dva členové skupiny mládeže.

Pravidelné Hovory o víře, církvi a dnešním světě, iniciované z podnětu spolupracovníků azylového domu a faráře sboru, jsou otevřeny všem zájemcům.

2. Záměr projektu

2.1 Náplň činnosti sborového domu - Projekt Setkání

Cílem výstavby Sborového domu Milíče z Kroměříže je vytvořit prostor pro setkávání. V celkové společenské atmosféře rostoucího individualismu umocněného ještě anonymitou sídliště nás nově oslovují evangelijní příběhy o setkávání Ježíše s lidmi. Ježíš, vychovaný v tradičním církevním prostředí své doby, se přitom neorientuje jen na církevníky, ale až provokujícím způsobem se často věnuje "pohanům" a vůbec

těm, na které tehdejší společnost hleděla s nedůvěrou. Lidi, kterým pomohl, také nenutil a leckdy ani nevyzýval, aby se stali jeho následovníky či učedníky. Pokud tak učinili, bylo to jejich svobodné rozhodnutí.

Ukazuje se, že tento Ježíšův příklad je v současných podmínkách přínosnější než – biblicky také legitimní – přímé evangelizační výzvy. Je to dáno situací české společnosti, která je po letech komunistické nadvlády a také neblahým agitačním působením řady sekt po roce 1989 opatrná vůči každé ideologii. Působení netradičních křesťanských seskupení na území JM potvrzuje vzrůstající žízeň části obyvatel po předávání naděje pro život v podobě křesťanského svědectví. Máme za prospěšné, když bude 'po ruce' sbor, který se pokouší svým způsobem podat to, čím stále ještě žije řada lidí nejen u nás, ale na mnoha místech na světě. Nadějeme se, že se místo setkávání ve sboru ČCE stane osobitou výzvou k plnosti života. Potěšující je i živý zájem představitelů obce - kteří vyjadřují svým postojem názor, že existence křesťanského společenství v podobě tradičního sboru je přirozená, až potřebná.

Program činnosti sborového domu vychází z osvědčeného způsobu života evangelických sborů, v němž mají kromě bohoslužeb pevné místo setkání různých skupin, orientovaných jak generačně tak i zájmově, sociální práce i příležitostné kulturní akce. Tyto aktivity budou významně rozšířeny a otevřeny k veřejnosti.

Zajímavý program chceme nabízet především dětem, které vzhledem k časovému zaneprázdnění rodičů často samy rozhodují o náplni svého volného času a zdroj "zábavy" a rozptýlení pak snadno hledají v užívání drog nebo v devastaci prostředí. Velký prostor pro setkávání bude vyhrazen i starší generaci. Tito lidé po odchodu do důchodu ztrácejí mnohdy dosavadní kontakty a společenské vazby a trpí v podmínkách sídliště osamělostí. Vzhledem ke stárnutí sídliště bude těchto lidí přibývat.

Významnou roli bude v životě sborového domu hrát spolupráce s občanským sdružením Společnou cestou, zejména těsné sousedství s azylovým domem. Dobrovolná účast členů sboru na činnosti sdružení, včetně pastorační pomoci při zvládání obtížných životních situací některých klientů, napomůže ke vzájemnému poznávání, překonání izolace obyvatel azylového domu a tím i k lepší integraci do společnosti.

Jedním z cílů projektu je posilovat mezigenerační vztahy. Na rozdíl od většiny

organizací, spolků nebo sdružení je křesťanský sbor přirozeným místem setkávání všech generací. Mezigenerační charakter budou mít nejen bohoslužby, ale i společné výlety (otevřené veřejnosti) nebo kulturní akce. K dialogu generací bude docházet i občasnou účastí dětí nebo mládeže na programu pro starší generaci apod.

Následující výčet zahrnuje základní předpokládané aktivity. Program bude ovšem průběžně doplňován a upravován podle aktuálních potřeb a ohlasů:

- Hovory o víře, církvi a dnešním světě budou tvořit paralelu k biblickým hodinám, které jsou určeny k prohloubení znalostí bible a křesťanského učení.
- Biblické hodiny dětí jsou již v současnosti otevřeným setkáním dětí ze sboru, z Azylového domu i okolního sídliště a v tomto směru budou pokračovat.
- Mezi členy sboru jsou lidé schopní vést kroužky s výtvarným, hudebním i jazykovým zaměřením na profesionální úrovni. Dostanou příležitost vyzkoušet své schopnosti a obohatit tak sborový život.
- Skautské středisko vzniklo při spořilovském sboru již v roce 1990. Schůzky se zpočátku konaly na půdě sboru, pro nevyhovující prostory však středisko později pronajalo místnost v suterénu panelového domu. Nyní dostali výpověď a útočiště našli v evangelickém sboru Praha-Nusle, tj. poměrně daleko od současného působiště a bydliště dětí. Přenesení aktivit do nového sborového domu vyřeší současné problémy a zajistí středisku stabilitu i možnost přijetí dalších dětí ze sídliště.
- Volnočasové aktivity v přírodě (výlety, vycházky, hry) bude skautské středisko nabízet širšímu okruhu dětí než jen vlastním členům.
- Ve sboru je aktivní skupina mládeže. Program, který sami připravují, zahrnuje široký okruh témat. Ve sborovém domě získají odpovídající prostor pro rozvinutí své činnosti.
- Setkání starších věkem budou přístupnější účastníkům ze sídliště. Příležitostným zpestřením může být účast dětí nebo mládeže.
- Ve spolupráci s Diakonií ČCE budou v prostorech sborového domu pořádány kurzy pro veřejnost zaměřené na různé typy péče, např. péče o člena rodiny s určitým onemocněním.
- Ve spolupráci s občanským sdružením Společnou cestou budou pro veřejnost pořádány přednášky se sociální problematikou. Občanské sdružení bude prostory sborového domu využívat rovněž pro pořádání odborných seminářů a kurzů v případě, že vlastní prostory

nebudou kapacitně dostačovat.

- Při pořádání kulturních akcí budeme spolupracovat zejména s kulturním zařízením Chodovská tvrz, které se nachází přibližně sto metrů od sborového domu. Jelikož místnosti v Chodovské tvrzi jsou výrazně menší než plánovaný bohoslužebný sál sborového domu, může se tím podstatně rozšířit například programová nabídka koncertů. Důležitou součástí nabídky hudebních programů bude možnost využití historických varhan, které sem budou přesunuty ze stávajících prostor sboru. Sbor bude pokračovat i v pořádání vlastních kulturních akcí.
- Při pořádání výstav počítáme jak se spoluprací Chodovské tvrzi (výtvárné výstavy) tak Občanského sdružení (problematika sociální práce, azylantů, ...).
- Jelikož se výstavba sborového domu neobejde bez vydatné finanční pomoci zahraničních dárců, zejména církevních organizací. velice doufáme, že se s nimi budeme setkávat i po dokončení stavby a že alespoň někteří z nich obohatí program činnosti sborového domu.

Shrnutí:

Cílem výstavby Sborového domu Milíče z Kroměříže je vytvořit *prostor pro setkávání*

- lidí hledajících duchovní zakotvení života
- lidí v sociální nouzi
- lidí osamělých, zejména ve stáří nebo nemoci
- lidí hledajících smysluplné využití volného času, zejména v programech pro děti a mládež
- lidí, kterým záleží na místě, kde žijí, a chtějí se podílet na nabídce služeb nebo kulturních akcí pro druhé
- členů evangelické církve na Jižním Městě a Spořilově

Na realizaci programů bude navrhovatel spolupracovat s Občanským sdružením Společnou cestou, Skautským střediskem č. 38 a Kulturním zařízením Chodovská tvrz.

2.2 Popis objektu

Sborový dům je navržen jako částečně podsklepený dvoupatrový objekt s využitelným podkrovím. Sestává s několika funkčních celků, které jsou různou měrou vzájemně provázány.

Jádrem objektu je sál pro shromažďování sboru a konání bohoslužeb. K sálu přiléhají dvě křídla stavby, a to od jhozápadu byt duchovního a ze severovýchodní strany soubor dalších prostorů, určených pro každodenní život sboru.

V azylovém domě se konají pravidelné biblické hodiny pro děti a hovory o víře pro dospělé. Evangelický sbor pořádá příležitostně společné akce s obyvateli azylového domu

V suterénu je hospodářské a technické zázemí bytu. Je zde také jedna klubovna určená pro mládež sboru s prostory pro ukládání sportovních a turistických potřeb.

Podkroví bude využito pro umístění vzduchotechnického zařízení a i zde vzniknou skladovací prostory.

V přízemí jsou situovány hlavní sborové místnosti: vstupní hala s recepcí, hlavní sál, klubovna, oddělená od sálu mobilní stěnou, šatna, sanitární vybavení, kuchyň. Hlavní sál je tvořen prostorem tvaru kruhové výseče. Ve středu kruhu stojí stůl, odkud je vysluhována Svatá večeře Páně a odkud také vycházejí všechny další bohoslužebné aktivity sboru spolu s kázáním. Kolem tohoto středu jsou seskupeny řady sedadel účastníků bohoslužeb. Pro svátost křtu je vyhrazen prostor na obvodu kruhu. V těsné blízkosti kruhu jsou také situovány varhany. Součástí prostoru sálu je kruchta. Kapacita sálu je celkem 170 míst, při stolové úpravě 120 míst.

Shromáždění na místě budoucího sborového domu v sousedství stávajícího azylového domu

Ve druhém nadzemním podlaží jsou navrženy další klubové místnosti, využitelné pro rozmanité formy sborových shromáždění. Předsálí má charakter víceúčelového, například výstavního, prostoru.

V objektu budou čtyři klubovny s kapacitou: 32, 16, 10 a 22 míst, klubovna pro mládež v suterénu 38 míst.

Ve sborovém domě je umístěn také čtyřpokojevý byt duchovního s pracovnou a pokojem pro ubytování hosta se samostatným příslušenstvím. Byt je koncipován ve dvou podlažích.

Celý objekt je doplněn věží, která vytváří jednu z hlavních charakteristik objektu.

Uvnitř je umístěno schodiště spojující suterén, přízemí, první patro a podkroví objektu. Vedle věže je situován výtah, který umožňuje bezbariérový kontakt se všemi veřejně přístupnými prostory domu.

3. Příprava stavby

3.1 Dosavadní postup prací

Projekt vypracoval akad. arch. Jiří Veselý. za trvalého rozhovoru se sborem. Pro přípravu stavby byla ve sboru sestavena stavební komise, diskuse se ale často účastnili i další členové sboru. Postup příprav je pravidelně předmětem jednání staršovstva i výročního sborového shromáždění.

Synod ČCE se stavebním záměrem spořilovského sboru zabýval při svém zasedání v květnu 2001 a přijal následující usnesení: Synod si je vědom významu působení církve v prostředí velkých sídlišť. Vítá záměr spořilovského sboru na výstavbu sborového domu na sídlišti Praha – Jižní Město a doporučuje příslušným církevním orgánům a sborům i dalším partnerům, aby tuto akci - podle možnosti a v souladu s danými pravidly – podpořily.

Záměr výstavby sborového domu na sídlišti a jeho propojení se sociálními službami zaujal církevní zahraniční partnery. Dar Evangelische Kirche in Bayern poskytnutý u příležitosti 10. výročí politických změn byl jedním z impulzů, které sbor povzbudily k tomu, aby se do přípravy stavby pustil.

Mnozí hosté ze zahraničí Azylový dům navštívili a s projektem se podrobně seznámili. Jmenovitě je třeba připomenout konzultaci v říjnu 2000, které se zúčastnili zástupci Evangelische Kirche der

Pfalz, HEKSu a Skotské reformované církve. Zevrubná diskuse a kritické připomínky zahraničních partnerů vedly k dílčím úpravám projektu stavby a přinesly také nové podněty k větší angažovanosti sboru v místě budoucí stavby.

Záměr výstavby sborového domu podporují také představitelé místní samosprávy, a to jak městské části Jižní Město tak Hlavního města Prahy. Starosta Jižního Města se osobně zúčastnil několika jednání. Rada zastupitelstva Jižního Města poskytla potřebný stavební pozemek v podobě dlouhodobého pronájmu, a to za příznivou cenu 2,40 Kč za 1m² a rok. Z kvóty Magistrátu na rekonstrukce a opravy církevních objektů byla v roce 2002 přidělena částka 150 tis. Kč.

Rozhodnutí o umístění stavby bylo vydáno 25. dubna a nabylo právní moci 21. května 2002. Stavební povolení bylo vydáno 19. září 2002.

Bezprostředně poté bylo vypsáno výběrové řízení na hrubou stavbu. Přihlásilo se do něj 9 firem, z nichž byla nakonec vybrána firma TELTRAS. Smlouva o dílo v celkové hodnotě 13.142.116,- Kč byla uzavřena 14. listopadu 2002. Postup byl projednán a schválen sborovým shromážděním 3. listopadu 2002.

Základní kámen byl položen při slavnostním shromáždění 30. března 2003. Hrubá stavba má být dokončena v červenci 2003. Dokončení hrubé stavby i další postup stavby jsou závislé na finančních zdrojích.

3.2 Náklady a finanční prostředky

Kurs: 1 Euro = 30

Náklady	CZK	EUR
Rozpočet stavby	23 860 000	795 333
DPH 5%	1 193 000	39 767
Vnitřní vybavení	1 500 000	50 000
Projektová dokumentace, TDI, ...	1 325 000	44 167
Celkem	27 878 000	929 267

Časový plán	CZK	EUR
Fáze 0 Projektová dokumentace, stavební povolení 2001-2002	1 325 000	44 167
Fáze 1 Hrubá stavba: listopad. 2002 až červenec 2003	13 000 000	433 333
Fáze 2 Dokončovací práce: srpen 2003 až prosinec 2004	13 553 000	451 767
Celkem	27 878 000	929 267

Finance (přijaté nebo potvrzené, leden 2003)	CZK	EUR
Dary členů sboru na stavební účely	768 000	25 600
Hlavní město Praha	150 000	5 000
Jeronymova Jednota- HDL 2003 (předpokladaná výše)	700 000	23 333
Zahraniční dárci		
Evangelisch-Lutherische Kirche in Bayern	1 818 230	60 607
Evangelische Landeskirche der Pfalz	1 767 625	58 921
Church of Scotland	856 170	28 539
Colonial Church Edina, Minnesota, USA	190 961	6 365
HEKS - Švýcarsko	600 000	20 000
Evangelische lutherische Landeskirche Sachsen	450 000	15 000
Iona Community, Privatspenden und GAW	176 457	5 882
<i>Rozpis</i>		
<i>The Iona Community Family Groups (Edinburgh and Glasgow)</i>	<i>16 900</i>	
<i>The Iona Community Associates' Advisory Group, Scotland</i>	<i>22 000</i>	
<i>Herr Beindorf, Rijswijk, NL</i>	<i>8500</i>	
<i>D. Millington, Ludlow, GB</i>	<i>54 000</i>	
<i>U. Langenhan, Korntal, BRD</i>	<i>1 800</i>	
<i>Hans van der Horst, NL</i>	<i>15 000</i>	
<i>Dalbeattie Parish Church, Scotland</i>	<i>8 306</i>	
<i>The Iona Community Common Fund, Scotland</i>	<i>16 393</i>	
<i>Verzoeningskerk Rijswijk, NL</i>	<i>7 643</i>	
<i>U. Langenhan, Korntal, Germany</i>	<i>3 418</i>	
<i>The Iona Community Family Group Glasgow South</i>	<i>5 400</i>	
<i>Gustav Adolf's Werk, Deutschland</i>	<i>17 097</i>	
Celkem	7 477 433	249 248

Kurs: 1 Euro = 30 CZK

Fund-raisingový plán – do 2004		
Zemské církve v SRN (EKD)	2 500 000	83 333
Holandská reformovaná církev	1 500 000	50 000
Holandské nadace	1 500 000	50 000
Partnerský sbor v Holandsku	300 000	10 000
Presbyterian Church USA	600 000	20 000
Církve ve Velké Británii	1 500 000	50 000
„Gustav Adolf Werk“	750 000	25 000
HEKS – Švýcarsko	1 800 000	60 000
Jeronymova Jednota	300 000	10 000
Dary členů sboru na stavební účely	300 000	10 000
Domácí sbírky a sponzoři	200 000	6 667
Celkem	11 250 000	375 000

Majetek spořilovského sboru	CZK	EUR
Stávající sborové budovy	5 500 000	183 333
Půjčka - z fondu JTD	1 000 000	33 333
Nezajištěno – je třeba hledat dárce	2 650 557	88 352
Celkem	27 878 000	929 267